

Nove knjige

Mihael BRENČIČ, 2019: **Ljubljanska geološka šola: zgodovina poučevanja geologije na Univerzi v Ljubljani**.
UL, NTF, Ljubljana: 318 str.

Stoletnica Univerze v Ljubljani, ki jo slavimo v letu 2019/20, je odlična priložnost, da se v zgodovino delovanja ozrejo tudi posamezne stroke. To vsekakor velja tudi za geologijo, saj so se geološke vsebine na ljubljanski univerzi predavale od samega začetka dalje. Oddelek za geologijo se zato upravičeno prišteva med ustanovitelje ljubljanske univerze.

Avtor knjige Ljubljanska geološka šola, s podnaslovom Zgodovina poučevanja geologije na ljubljanski univerzi, izr. prof. dr. Mihael Brenčič, dipl. inž. geol., se je lotil zahtevne naloge. Zahtevne predvsem zato, ker do danes takšnega pregleda nismo imeli niti za krajše časovno obdobje. Veliko arhivskega materiala, ki bi omogočil boljši vpogled, je neobstoječega ali neznanega. Avtor je moral v različnih arhivih in virih poiskati ustrezne informacije, jih preveriti in povezati v smiselno celoto. Dela ni usmeril le strogo v zgodovino Oddelka za geologijo, temveč je poiskal širši zgodovinski kontekst prisotnosti geološke stroke v pedagoškem procesu na različnih stopnjah, različnih inštitucijah in za potrebe različnih strok.

Delo, ki obsega kar 318 strani, je razdeljeno v devet vsebinskih poglavij, z več podpoglavji. V Uvodu avtor pojasni izhodišča in namen dela. V prvem poglavju, Razvoj poučevanja geologije v Sloveniji, se dotakne tako učbenikov kot pouka geologije v splošnih in specializiranih šolah. Izredno pomembni sta poglavji Razvoj Univerze v Ljubljani in Razvoj matičnih fakultet študija geologije. Geologija se je prvotno namreč poučevala na dveh različnih fakultetah – Filozofski in Tehniški. Šele leta 1960 se je študij združil na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo in po njenem razpadu ostal na Naravoslovnotehniški fakulteti. Sedanja NTF je predstavljena z vsemi svojimi sestavnimi deli, kar je zagotovo pomemben zapis tudi za ostale oddelke, ki delujejo na fakulteti. V nadaljevanju se avtor osredotoči na Organizacijski razvoj Oddelka za geologijo. Poleg organizacijske sheme je še posebej zanimiv vpogled v strokovno-raziskovalno delo, ki je potekalo v okviru Istituta za geologijo. Lepo je osvetljen razvoj in pomen zbirk, ki so nastale in se dopolnjevale od začetkov do danes, ko so združene v

skupnih prostorih v stavbi Montanistike in predstavljajo neprecenljivo dediščino in nepogrešljiv učni pripomoček.

Sledi poglavje, namenjeno pregledu in Razvoju študijskega programa geologije. Avtor ne poda le dejstev, ampak skuša osvetliti razmere in razloge, ki so do sprememb študijskih programov privedle. Dotakne se tudi splošnih predmetov, ki so osnova za nadgradnjo geološkega znanja, ter matičnosti, ki je danes kar preveč zanemarjena. Izredno zanimiva je predstavitev študija v luči statističnih podatkov, ki so hkrati odsev razvoja in delovanja celotne družbe. Pomemben del vsakega študija so tudi Obštudijske dejavnosti, ki združujejo študente in profesorje tudi v bolj neformalnih okoliščinah. Tako so predstavljena študentska gibanja, Skok čez kožo, Slovensko geološko društvo in organizacije študentov geologije.

Zgodovina poučevanja geologije
na Univerzi v Ljubljani

V poglavju *Življenjepisi* je avtor predstavil vse učitelje, ki so na ljubljanski univerzi poučevali geologijo. Pri tem je zaradi objektivnosti zapisa opisal le tiste, ki sodijo v zgodovinski čas. Kljub temu je seznam dolg kar 23 imen, od prvega rednega predavatelja, prof. dr. Karla Hinterlechnerja, do zadnjega, akad. prof. dr. Maria Pleničarja. Med njimi je kar nekaj tujcev, predvsem iz ruskega govornega območja in iz sosednjih slovanskih republik, ter dve profesorici.

Delo zaključujejo poglavja *Sklep*, *Zahvale* in *Opombe*, kjer avtor na kratko povzame razvoj in pomen poučevanja geologije v Sloveniji, se zahvali vsem, ki so tako ali drugače pomagali pri delu ter navede opombe, na katere se je v besedilu skliceval.

Uvod v spisek uporabljene literature so pojasnila glede metodologije iskanja, navajanja in preverjanja virov. Iz obsežnega seznama in ra-

znolikosti virov je razvidno, kako temeljito in obširno delo je Mihael Brenčič opravil. Brez njegovega nagnjenja do zgodovine in raziskovalne žilice, delo zagotovo ne bi bilo tako dobro utemeljeno. Delo zaključujeta *Imensko kazalo* in *kratek povzetek v angleškem jeziku*, ki tudi tujemu bralcu omogoči vsaj delen vpogled v zgodovino razvoja slovenske geološke šole. Posebna popestritev knjige je slikovno gradivo, ki bi brez te publikacije še vedno ostalo raztreseno, in morda tudi izgubljeno, po najrazličnejših kotih in predalih.

Pričujoča knjiga ni le zbirni dokument zgodovine poučevanja geologije, temveč je po zaslugi lepega jezika in spretnega izražanja avtorja, tudi prijetno branje za vse, tudi tiste, ki niso neposredno povezani z geologijo ali univerzo v Ljubljani. Odkriva nam zanimivo in pomembno dediščino, ki tako ne bo utonila v pozabo.

Nina Zupančič